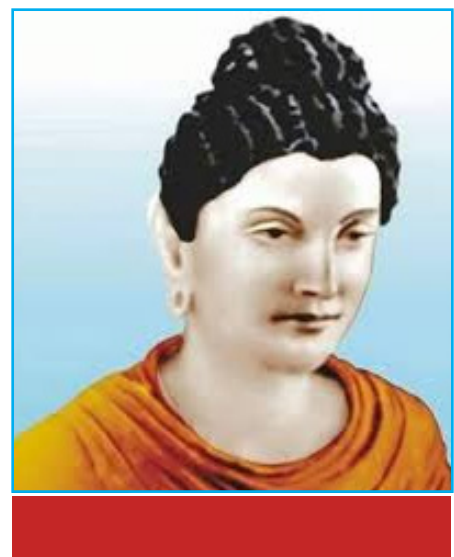

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”

<https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610>

“Equality and Justice”

स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

ਪਟਿਆਲਾ

PATIALA On line paper 06 ਸਤੰਬਰ ਸਨਿਚਰਵਾਰ “ਰੋਜ਼ਾਨਾ” ਪੰਜਵਾਂ ਸਾਲ w.e.f. 15 August 2022 ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ whatsapp. 91-94636-01616 email. hardipchumber57@gmail.com ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

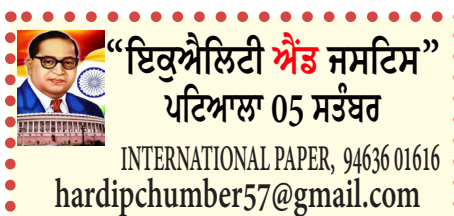
(Google pay 91-9463601616 HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773

ਬਠੇਈ ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਐਸ ਸੀ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜਮੀਨ ਦੇ ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਬੋਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਬੀਡੀਪੀਓ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੋਈ ਕੁੱਟ ਮਾਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ‘ਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪੰਚਾਇਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਘਿਰਾਊ,

ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵੱਲ ਦੇਖਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ --ਪ੍ਰਵੀਨ ਬੰਗਾ

ਹੜ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਭੈਣ ਮਾਇਆਵਤੀ ਜੀ ਨੇ ਦਸ ਪਿੰਡ ਅਡੋਪਟ ਕੀਤੇ -- ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ ਵੀਰ

ਮੋਹਾਲੀ, 5 ਸਤੰਬਰ: ਐਸ ਸੀ ਬੀਸੀ ਮਹਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਮੋਹਾਲੀ ਫੇਸ 7 ਦੀਆਂ ਲਾਈਟਾਂ ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੋਰਚੇ ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਪਿੰਡ ਬਠੇਈ ਕਲਾਂ ਦੇ ਐਸੀ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੀੜਤ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜਮੀਨ ਦੀ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੀਡੀਪੀਓ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰੇਅਮ ਹੋਈ ਕੁੱਟ ਮਾਰ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੈਸ ਮੀਡੀਆ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹੋਈ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਮੋਰਚਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੁੰਭਾ ਨੇ ਸਾਰੀ ਹੱਡ ਬੀਤੀ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 4 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪੰਚਾਇਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਘਿਰਾਓ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਮਿਤੀ 4 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਐਸ ਸੀ ਬੀਸੀ ਮੋਰਚੇ ਤੇ ਬਠੇਈ ਕਲਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਤੇ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ

ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪੰਚਾਇਤ ਦਫ਼ਤਰ ਵੱਲ ਕੂਚ ਕੀਤਾ। ਧਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਮਕੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਧਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਗੇਟ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਬੈਠਕੇ ਧਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੋਹਾਲੀ ਫੇਸ 8 ਦੇ ਥਾਣਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਰੀ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਲੈਣ ਲਈ ਜੁਆਇੰਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤੇ ਜਲਦ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਧਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ।

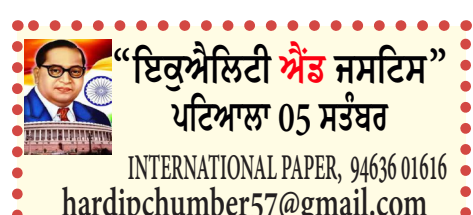
ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੋਰਚਾ ਆਗੂ ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੌਂ, ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ ਬਠੇਈ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨਗਲਾ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਰਬਜੀਤ

ਸਿੰਘ, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਮਲੇਆ ਅਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਇਸ ਹੋਈ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਦੀ ਕਰੜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ।

ਪ੍ਰੈਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮੋਰਚਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੁੰਭਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੜੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਐਸ ਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜੀ ਐਸ ਸੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਤੇ ਇਹ ਲੋਕ ਕਦੇ ਬੀਡੀਪੀਓ, ਕਦੇ ਡੀਡੀਪੀਓ, ਕਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਕਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪੰਚਾਇਤ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੇ ਧੱਕੇ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਐਸ ਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਕੁੰਭਕਰਨੀ ਨੀਂਦ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੀ

ਕੁਰਸੀ ਦਾ ਨਿਘ ਮਾਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ. ਕੁੰਭਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਜੋਆਇੰਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਤੇ ਪੁਰਨ ਭਰੋਸਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਐਸ ਸੀ ਸਮਾਜ ਲਾਮਬੰਦ ਹੋਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੁੱਧ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਢੇਗਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਾਸਟਰ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲੇਆ, ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਕੁਰੜੀ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ, ਸੁਨੀਤਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਖੇਵਾਲ, ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਪੁਨਮਰਾਣੀ, ਜਤਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਰਾਠੀ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੰਧੂ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਠੇਈ, ਰਘਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ, ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ।

ਸੰਗਰੂਰ, ਬੰਗਾ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ)

ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਘੱਟ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨਲਾਇਕੀ ਕਾਰਨ ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੜਾਂ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ ਹੈ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਨਸਾਨੀ ਫਰਦ ਫਰਜ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਭੈਣ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਜੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਹੜ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਸ ਪਿੰਡ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੁਦ ਅਡੋਪਟ ਕੀਤੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਵਰਗ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸੁਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਨਾਲ ਖੜੀ ਹੈ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸ਼੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ ਵੀਰ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਚੋਣਵੇਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਾ ਦੇਣਾ, ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦਾ ਆਪਣੇ ਆਕਾ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਜੀ ਦੀ ਆਓ ਭਗਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣਾ

ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੜ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਦਸ ਪਿੰਡ ਅਡੋਪਟ ਕੀਤੇ:

ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਥੱਲੇ ਲੱਗ ਕੇ ਚੱਲਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖੜਾ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਬਸਪਾ ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਦੁੱਖ ਸੁਖ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਮੱਟੂ, ਸੂਬੇ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ, ਸਤਿਗੁਰ ਸਿੰਘ ਕੌਹਰੀਆਂ, ਡਾ ਸਿੰਘ ਮਿੱਠੂ ਸਿੰਘ ਹਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ

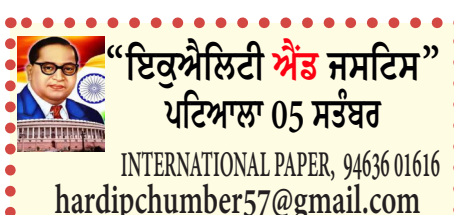
ਬੰਗਾ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ) ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਕਰੋਪੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬੰਗਾ ਹਲਕੇ ਦੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਪਹੁੰਚਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਸਪਾ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਲੋਂ ਦਿਲਾਸਾ ਦਿੱਤਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੋਣੀ ਤੇ ਮੁਹਤਾਜ ਹਨ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੇ ਜਲਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਕਰੋਪੀ ਦੀ ਮਾਰ ਝਲ ਰਹੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ

ਲੱਖਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮਨੁੱਖਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਸਵੈ-ਵਿਛਾ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਖ਼ਬਰ ਹਨ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਆਚਰਣ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਜਨਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜਨਤਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੱਲ ਲਗਾਤਾਰ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਰ ਸਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਨਾ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਲੱਖਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਗਰੀਬਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਵਿਗੜੀ ਸਿਹਤ ; ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਫੋਰਟਿਸ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿਗੜ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਸਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਫੋਰਟਿਸ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਟੀਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਬੁਖਾਰ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੂਬੇ ਭਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਪਿਛਲੇ 2 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਹੀ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿਗੜਨੀ

ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਸੁਪਰੀਮੇ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨਾਲ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਗਏ। ਜਿਸਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਡਰਿੱਧ ‘ਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ

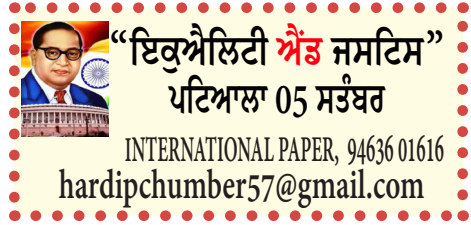

ਗਏ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਅੱਜ ਸ਼ਾਮ ਕੈਬਨਿਟ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ ਸੀ, ਪਰ ਆਖਰੀ ਸਮੇਂ ‘ਤੇ ਇਸਨੂੰ ਮੁਲਾਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਐਵੇਂ ਤਾਂ ਨੀ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ। ਸੁੱਤਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਨੀ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ। ਜਿਹਨਾਂ ਦਿਆਂ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਜਨੂੰਨ ਬੋਲਦਾ, ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੀਦਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੋਸ਼ਣ ਹਫ਼ਤੇ ਤਹਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹੈ ਜਾਗਰੂਕ-ਡਾ. ਸੰਜੇ ਕਾਮਰਾ

ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸੰਤੁਲਿਤ ਖੁਰਾਕ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਸੰਗਰੂਰ,5 ਸਤੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ) -

ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਡਾ. ਹਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਡਾ. ਸੰਜੇ ਕਾਮਰਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ 01 ਤੋਂ 07 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੋਸ਼ਣ ਹਫ਼ਤਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਡਾ. ਸੰਜੇ ਕਾਮਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੀਡੀਆ

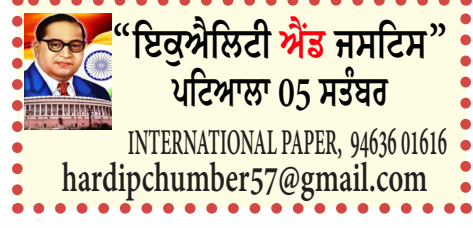

ਵਿੰਗ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵਲੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਆਰ ਬੀ ਐਸ ਕੇ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੋਸ਼ਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੰਤੁਲਿਤ ਖੁਰਾਕ ਹੀ ਸਾਡੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ

ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਮਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਖੁਰਾਕ ਢੁੱਕਵੀਂ ਮਾਤਰਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਟੀਨ, ਕਾਰਬੋਹਾਈਡਰੇਟਸ, ਫੈਟਸ, ਵਿਟਾਮਿਨ ,ਖਣਿਜ ਅਤੇ ਫਾਇਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੇਸ਼ੱਕ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸੰਤੁਲਿਤ ਖੁਰਾਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ, ਦੁੱਧ ਦੁਆਉਂਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ,

ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਵਸਥਾ ਵਾਲੇ ਲੜਕੇ ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ ਉਚਿਤ ਖੁਰਾਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਤੇ ਕਿਸ਼ੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਟਾਮਿਨ ਅਤੇ ਆਇਰਨ ਭਰਪੂਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੁੱਧ, ਮੌਸਮੀ ਫਲ,ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਤੇਲ, ਆਇਰੋਡੀਨ ਯੁਕਤ ਨਮਕ ਕਿਸ਼ੋਰਾਂ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਆਇਰਨ ਦੀ ਗੋਲੀ ਜੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਟ ਦੇ ਕੀੜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਪਿੱਛੋਂ ਅਲਬੈਂਡਾਜ਼ੋਲ ਦੀ ਇੱਕ ਗੋਲੀ ਵੀ ਕਿਸ਼ੋਰਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਕਲਗੀਧਰ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 8 ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ

ਸੰਗਰੂਰ,5 ਸਤੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ)-

ਕਲਗੀਧਰ ਟਰੱਸਟ, ਬੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਕਾਰਜ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਭਾਰੀ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪਾਵਨ

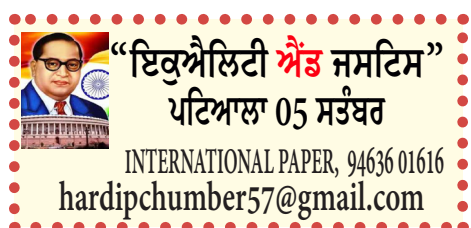

ਸਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ। ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਕਲਗੀਧਰ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਸੇਵਾ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਕੁੱਲ 8 ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਹੜ੍ਹ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: 2 ਸਰੂਪ

ਪਿੰਡ ਦੇਨਾਂ ਨਾਨਕਾ ਤੋਂ, 3 ਸਰੂਪ ਪਿੰਡ ਤੇਜਾ ਰੁਹੇਲਾ ਤੋਂ, 1 ਸਰੂਪ ਪਿੰਡ ਢਾਈ ਸੁਹਾਵਾ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਅਤੇ 2 ਸਰੂਪ ਪਿੰਡ ਗੁਲਾਬਾਂ ਭੈਣੀ ਤੋਂ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਕਲਗੀਧਰ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਕਾਵਾਂਵਾਲੀ ਪੱਤਣ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ

ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਹੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਖਾਣੇ ਦਾ ਲੰਗਰ ਵੀ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭੁੱਖਾ ਨਾ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ‘ਬਲੈਕ ਡੇ’ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ

ਫਗਵਾੜਾ 5 ਸਤੰਬਰ (ਸ਼ਿਵ ਕੌੜਾ) ਪਿਛਲੇ ਕਰੀਬ 17 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ (ਏਡਿਡ) ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਸੀ ਐਂਡ ਵੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਤਰਸ ਰਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅੱਜ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ‘ਬਲੈਕ ਡੇ’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਿਲਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਸਮੂਹ ਏਡਿਡ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਾਲੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਅਤੇ ਕਾਲੇ

ਬਿੱਲੇ ਤੇ ਕਾਲੇ ਰਿਬਨ ਲਗਾ ਕੇ ਰੋਸ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਕ ਵਫਦ ਨੇ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਜਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੋਨਿਕਾ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਫਗਵਾੜਾ ਜਸ਼ਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਕ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਉਪਰੰਤ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੋਨਿਕਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪਾਂਸ਼ਟ ਦੇ ਦੋ ਏਡਿਡ

ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਜਨਵਰੀ 2024 ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਲਟਕ ਰਹੀ ਤਨਖਾਹ ਤੁਰੰਤ ਜਾਰੀ ਕਰੇ। ਉਹਨਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਿਸਟਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ

ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਕਾਏ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਰੀ ਹੋਣਾ ਯਕੀਨੀ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਅਾਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਮਾਣ ਅਤੇ ਮਨੋਬਲ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਰਨੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਾਮ ਰਾਜ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰੀਟਾ ਥਾਪਰ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਮਤਾ ਪੁੰਜ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਸੀਮਾ ਰਾਣਾ, ਬਥਿਤਾ ਭੰਡਾਰੀ, ਸ਼ਮਾ ਰਾਣੀ, ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਸਵਰਨ ਰਾਣੀ, ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਹਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਆਦਿ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ

ਲੁਧਿਆਣਾ ਪੂਰਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਸਸਰਾਲੀ ਨੇੜੇ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਵਹਾਅ ਕਰਕੇ ਸਥਿਤੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਇੱਕ ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਹਿਮ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਮੁਤਾਬਕ ਸਸਰਾਲੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਹਾਅ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਬੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਜੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਸਰਾਲੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਵਹਾਅ ਕਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੰਨ੍ਹ ਸਸਰਾਲੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਵਹਾਅ ਕਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੰਨ੍ਹ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਬੰਨ੍ਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਾੜ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਸਰਾਲੀ, ਬੰਟ, ਰਾਵਤ, ਹਵਾਸ, ਸੀਜ਼ਾ, ਬੁਥਗੜ੍ਹ ਅਤੇ

ਮੰਗਲੀ ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਘਿਰਨ ਦਾ ਵੀ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣ ਤੇ ਹਾਲਾਤ 'ਤੇ ਨੇੜਿਓਂ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੰਗਾਮੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਘਰਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਨੀਵੇਂ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਹਿਮ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ-ਹੇਧਕ ਬੈਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਨਾਲ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਤਰਜੀਹੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ

3.84 ਲੱਖ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। 20,972 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ 1.71 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਫਸਲਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 43 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 7 ਮੌਤਾਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿਚ 6, ਬਰਨਾਲਾ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (5-5), ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ 4-4 ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਲਾਪਤਾ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਮਾਨ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਫੌਰੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਫਸਲਾਂ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ‘ਗਿਰਦਾਵਰੀ’ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਕੇਂਦਰੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਲਈ ਭੇਜੀ ਗਈ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿੱਚ ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਕੇਂਦਰੀ ਟੀਮ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਤੇ ਰਾਜਮਾਰਗ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਇਹ ਟੀਮ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ 'ਤੇ ਬਣੇ ਕਥਲੌਰ ਪੁਲ ਉੱਤੇ ਪੁੱਜੀ ਜਿੱਥੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਦਿੱਤਿਆ ਉੱਪਲ ਨੇ ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵਧਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਖੇਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵੱਧ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਬਮਿਆਲ ਅਤੇ ਨਰੇਟ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਅੰਦਰ ਹੜ੍ਹ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਰਾਵੀ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਕੋਹਲੀਆਂ ਅੱਡਾ ਅਤੇ ਪੰਮਾਂ ਪਿੰਡ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਹਲੀਆਂ ਅੱਡੇ ਕੋਲ ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ ਨੇ ਚਾਰ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਖੋਰਾ ਲਗਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਥੇ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਅਸਥਾਈ ਬੰਨ੍ਹ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਥੇ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਪਾਰ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਜਲਾਲੀਆ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੜ੍ਹ ਨੇ ਭਾਰੀ ਤਬਾਹੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਟੀਮ ਨੇ ਮਾਧੋਪੁਰ ਹੈਂਡਵਰਕਸ ਦਾ ਵੀ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਹੈਂਡਵਰਕਸ ਦੇ ਟੁੱਟ ਗਏ ਗੇਟਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਟੀਮ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਰਾਵੀ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ

ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਪੁਲ ਜੋ ਕਿ ਬੈਠ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਦਾ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੈਂਡਵਰਕਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ।

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਲੰਧਰ ਡਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਰੁਨ ਸੇਖੜੀ, ਐੱਸਐੱਸਪੀ ਦਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜਨਰਲ) ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਵਣ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ ਧਰਮਵੀਰ ਦੈਤੂ, ਐਕਸੀਸੀਅਨ ਡਰੇਨੇਜ ਰਾਜਿੰਦਰ ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਐਕਸੀਸੀਅਨ ਹੈਂਡਵਰਕਸ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਸੰਯੁਕਤ ਭਾਰਤ ਸਾਡਾ ਟੀਚਾ ਹੈ

ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਅਛੂਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਜਾਣਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਅਛੂਤ ਵਰਗ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਭਵਿੱਖੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਹੋਣੀ ਸੀ।

ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਸੱਤ ਕਰੋੜ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਛੂਤ ਵਰਗ ਦੇ ਉਸ ਸਮਾਜ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲੇ। ਉਸ ਲਈ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਈ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਸੰਮੇਲਨ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਮਾਣ ਨਾਗਪੁਰ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ।

ਇਹ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸ਼ਰਥ ਪਾਟਿਲ ਅਤੇ ਲਕਸ਼ਮਣ ਰਾਓ ਓਗਲੇ ਐਮਐਲਸੀ ਮੁੰਬਈ ਗਏ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਡਾ.ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 8 ਅਤੇ 9 ਅਗਸਤ, 1930 ਨੂੰ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਡਿਪਰੈਸਡ ਕਲਾਸੇਜ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਇਹ ਇਜਲਾਸ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਅਛੂਤ ਵਰਗ ਦੇ ਉਥਾਨ ਲਈ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸਮਾਗਮ ਸੀ।

ਸਵਾਗਤ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪਦ ਅਧਿਕਾਰੀ

ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਟੀ.ਸੀ.ਸਾਖਰੇ, ਨਾਗਪੁਰ, ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਸ਼ਰਥ ਲਕਸ਼ਮਣ ਪਾਟਿਲ, ਬੋਲਾ, ਖਜਿੰਦਰ ਵਿਸ਼ਰਾਮਜੀ ਸਵਾਈਥੁਲ, ਨਾਗਪੁਰ, ਸਕੱਤਰ ਐੱਲ. ਦੇ. ਓਗਲੇ, ਐਮ.ਐਲ. ਸੀ., ਅਮਰਾਵਤੀ, ਹਰਦਾਸ ਐਲ. ਐਨ. ਕਮਾਠੀ, ਪੀ.ਕੇ. ਭਾਟਕਰ, ਅਮਰਾਵਤੀ, ਸ਼ਾਮਰਾਓ ਜੀ। ਰਹਿਟੇ, ਵਡਗਾਓ, ਐਚਡੀ ਬੋਹਡੇ (ਮਤੰਗ ਨੇਤਾ) ਨਾਗਪੁਰ।

ਸਭਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਹਰਦਾਸ ਐਲ., ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਦਲਿਤ ਕਾਂਗਰਸ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਿਸ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਐਨ. ਨੇ ਪੁੱਛੇ ਦੇ ਸ਼ਿਵਰਾਮ ਜਾਨਬਾ ਕਾਂਬਲੇ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਪੱਤਰ ਦਾ ਸ਼ਿਵਰਾਮ ਜਨਾਬ ਕਾਂਬਲੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ਼ਿਵਰਾਮ ਜਨਾਬ ਕਾਂਬਲੇ ਨੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ

ਦਫ਼ਤਰ

ਰੈਸਟ ਹਾਲ ਲੱਕੜਗੰਜ,

ਸਰਕਲ ਨੰ. 1510

ਨਾਗਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ

1 ਫਰਵਰੀ 1930 ਈ

ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਡਿਪ੍ਰੈਸਡ ਕਲਾਸੇਜ਼ ਕੌਂਸਲ

ਸਵਾਗਤੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕੇ.ਜੀ. ਨੰਦਗਾਵਲੀ

ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ - ਡੀ.ਐਲ. ਪਾਟਿਲ

ਖਜ਼ਾਨਚੀ - ਵੀ.ਐਸ. ਸਵਾਈਥੁਲ

ਸਕੱਤਰ - ਐਲ. ਦੇ. ਓਗਲੇ, ਐਮ.ਐਮ.ਸੀ., ਹਰਦਾਸ ਐਲ.ਐਨ.,

ਪੀ.ਕੇ. ਭਾਟਕਰ, ਐਚ.ਡੀ. ਬੋਹਾੜੇ

ਸਤਿਕਾਰ ਵਿੱਚ,

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਐਮ.ਜੇ. ਕਾਂਬਲੇ, ਪੁਣੇ

ਪਿਆਰੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਨ ਜੀ,

ਲੰਡਨ ‘ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੋਗੇ, ਜਿਸ ‘ਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਿਆਸੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ‘ਤੇ ਚਰਚਾ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਵਰਗ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਇਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਡਾ: ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਐਮ.ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ., ਡੀ.ਐਸ.ਸੀ., ਬਾਰ-ਟੈਟ-ਲਾਅ, ਐਮ.ਐਲ. ਬੰਬਈ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਅਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਅੰਤਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਡਿਪਰੈਸਡ ਕਲਾਸੀਜ਼ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਅੱਗੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੋਵਾਂਗੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ 15 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸੋ ਕਿ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਿਸ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਧੰਨਵਾਦ .

ਅਸੀਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੋਵਾਂਗੇ।

ਤੁਹਾਡਾ

ਹਰਦਾਸ ਐਲ. ਐਨ.

ਸਕੱਤਰ ਏ.ਆਈ. ਡੀ.ਸੀ.

ਨਾਗਪੁਰ

ਵੱਲ,

“ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਡਿਪ੍ਰੈਸਡ ਕਲਾਸਜ਼ ਕਾਂਗਰਸ”

ਦਫ਼ਤਰ

ਵਿਸਰਾਮ ਹਾਲ

ਲੱਕੜਗੰਜ ਸੀ.ਆਰ. 1510

ਨਾਗਪੁਰ

ਮਿਤੀ: 1 ਫਰਵਰੀ; 1930

ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਜੇ. ਕਾਂਬਲੇ

ਪੁਨਾ

ਪਿਆਰੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਨ ਜੀ,

ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ....

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ 15 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਸੰਦ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾਂਗੇ...

ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ

ਤੁਹਾਡਾ

ਹਰਦਾਸ

ਸਕੱਤਰ ਏ.ਆਈ.ਡੀ.ਸੀ.

ਸੀ.ਸੀ. ਨਾਗਪੁਰ

ਕਾਟੀਪੁਰਾ, 5ਵਾਂ ਰਸਤਾ

ਕੈਂਪ ਪੁਨਾ

ਫਰਵਰੀ 1930

ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ

ਸੈਕਰੇਟਰੀ

ਔਲ ਇੰਡਿਆ ਡਿਸਪ੍ਰੈਸਡ ਕਲਾਸ ਕਾਂਗਰਸ

ਨਗਰ

ਪਿਆਰੇ ਮਹੋਦਯ,

ਤੁਹਾਡਾ 1 ਫਰਵਰੀ, 1930 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਔਲ ਇੰਡਿਆ ਡਿਸਪ੍ਰੈਸਡ ਕਲਾਸ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਵਾਉਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ।

ਮੈਂ ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਡਾ: ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਝਾਉਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ। ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਡਾ: ਅੰਬੇਡਕਰ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਵਰਗ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਨ।

ਮੈਂ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸੰਪੰਨ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਛੇ ਕਰੋੜ ਭਾਈਚਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਉੱਨਤੀ ਲਈ ਕੰਮ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਆਪਣੀ ਉਮੀਦ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਤੁਹਾਡਾ

ਸ਼ਿਵਰਾਮ ਜਨਬਾ ਕਾਂਬਲੇ

ਕਾਮਤੀਪੁਰਾ, 5ਵੀਂ ਗਲੀ, ਕੈਂਪ ਪੁਰਾ

ਫਰਵਰੀ 1930

ਵੱਲ,

ਸਕੱਤਰ

ਏ.ਆਈ.ਡੀ.ਸੀ.ਜੀ. ਨਾਗਪੁਰ

ਪਿਆਰੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਨ ਜੀ,

ਮੈਂ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਾਂ.....

ਆਰਾਮ ਨਾਲ

ਤੁਹਾਡੀ ਹਰ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ

ਤੁਹਾਡਾ ਸ਼ੁਭਚਿੰਤਕ,

ਐੱਸ.ਜੇ. ਕਾਂਬਲੇ

ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਡਿਪ੍ਰੈਸਡ ਕਲਾਸਜ਼ ਕਾਂਗਰਸ

ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਆਰਾਮ ਹਾਲ

ਨਾਗਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ,

ਮਿਤੀ 20 ਜੂਨ, 1930

ਸਰਕੂਲਰ ਨੰ. 5 (ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੰ. 5)

ਹਵਾਲਾ ਨੰਬਰ:

ਪਿਆਰੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਨ ਜੀ,

ਮੈਨੂੰ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਾਰੇ ਅਖਬਾਰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ। ਕਿ ਇਹ 20 ਜੂਨ 1930 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਅਸੀਂ 24 ਮਈ 1930 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨਫਰੰਸ 12 ਅਤੇ 13 ਜੁਲਾਈ 1930 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਡਾ: ਅੰਬੇਡਕਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ‘ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ‘ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਯੁਵਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵੀ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਬਾਏ ਲਤਾੜੇ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਭੇਜਣ। ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਨਾਮ, ਆਪਣੇ ਸੰਪਰਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਖਰੜਾ, ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਨਾਮ: • ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਹਾਲ, ਨਾਗਪੁਰ ਪਤੇ ‘ਤੇ ਭੇਜੋ।

ਨਾਗਪੁਰ

20 ਜੂਨ 1930 ਈ

ਤੁਹਾਡਾ

ਹਰਦਾਸ ਐਲ ਐਨ

ਸਕੱਤਰ

ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਡਿਪ੍ਰੈਸਡ ਕਲਾਸ ਕਾਂਗਰਸ

ਮਿਤੀ 20 ਜੂਨ, 1930

ਸਰਕੂਲਰ ਨੰ. 5

ਪਿਆਰੇ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ,

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸੀ....

ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਡਾ: ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ.....

ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ...

ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਭਰ ਦੇ ਦਬਾਏ ਅਤੇ ਲਤਾੜੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਭੇਜਣ

ਕਾਂਗਰਸ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਣ..... ਨਾਗਪੁਰ ਸ਼ਹਿਰ।

ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ

ਤੁਹਾਡਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਵਿੱਤਰ

ਹਰਦਾਸ ਐਲ.ਕਿਊ.

ਸਕੱਤਰ

8 ਅਤੇ 9 ਅਗਸਤ 1930 ਨੂੰ ਸਭਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਕੱਤਰ ਹਰਦਾਸ ਐਲ.ਐਨ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪਰਚਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੀ-

ਡਾ: ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਠਹਿਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਰਾਜਪਾਲ ਭਵਨ ਦੇ ਗੁਆਂਢ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਅਬਦੁਲ ਭਾਈ ਖਾਕੜਾ ਦੇ ਬੰਗਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਡਾ: ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੋਰ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਰਹੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਲਈ ਕਪਾਹ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਸਮਿਆਨੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਉਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਠਹਿਰਨ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿੱਕਟੇਸ਼ ਥੀਏਟਰ (ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਆਮ ਥੀਏਟਰ ਨੇਮ ਹੋ ਗਿਆ) ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਸਭਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ, ਔਰਤਾਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 10 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋਏ। ਸਮਾਜਿਕ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਿੰ. ਦਾਅਵਤ ਅਤੇ ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦਸ਼ਰਥ ਪਾਟਿਲ ਸਨ। ਪੂਨੇ ਦੀ ਸੱਭਾਗਿਆਵਤੀ ਗੁਣਾਬਾਈ ਗਾਡੇਕਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਮਹਿਲਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੇਵੰਤਾਬਾਈ ਓਗਲੇ, ਅਮਰਾਵਤੀ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤੁਲਸਾਬਾਈ ਬੰਸੇਡੇ ਪਾਟਿਲ, ਨਾਗਪੁਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੈਬਾਈ ਚੌਧਰੀ, ਨਾਗਪੁਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਾਸ਼ੀਬਾਈ ਮਾਂਡਵਘਰੇ, ਅਕੋਲਾ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਲਖਨਊ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼ਿਵਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਚੌਰਸੀਆ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਨ ਅਤੇ ਰਾਘਵੇਂਦਰ ਰਾਓ ਬੋ

ਦਲਿਤ ਕਾਂਗਰਸ ਸੰਮੇਲਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵ

1930 ਵਿੱਚ ਨਾਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਦਲਿਤ ਕਾਂਗਰਸ ਕੌਂਸਲ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਉਥਾਨ ਲਈ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਜਨੀਤਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਅਛੂਤ ਭਾਈਚਾਰਾ ਇੱਕ ਛੱਤਰੀ ਹੇਠ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦਲਿਤ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਇਜਲਾਸ ਸੀ।

ਦੂਸਰਾ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਛੂਤ ਵਰਗ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਡਾ: ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ।

ਤੀਸਰਾ, ਵਿਲਾਇਤ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਲਈ ਡਾ: ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਅਛੂਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਆਗੂ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ।

ਚੌਥਾ, ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੀ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ

ਪੰਜਵੀਂ, ਇਸ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ਼ਕ੍ਰਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਜੀਵਨ ਲਈ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਮਨੁੱਖਤਾ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੰਨਾ ਦਲਿਤ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੰਮੇਲਨ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

43 ਹਜ਼ੂ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ LPU ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਣ ਦਾ ਕੀਤਾ ਐਲਾਨ

ਹਲਕਾ ਸਨੌਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਭਾਂਖਰ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਂਤ ਦੇ ਛਾਏ ਹੇਠ- ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ ,ਹਰਦੀਪ ਧਾਲੀਵਾਲ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 05 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਲਵਲੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਐਲਪੀਯੂ) ਦੇ ਚਾਂਸਲਰ ਅਸ਼ੋਕ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਏ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੜ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲੇ 43 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸ਼ੋਕ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਾਹਤ ਫੰਡ ਵਿੱਚ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ

ਪਾਇਆ ਸੀ। ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਅਸ਼ੋਕ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਇਸ ਦੁਖਾਂਤ ‘ਤੇ ਡੂੰਘਾ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਿਸਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਲਗਭਗ ਹਰ ਕੋਨੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਭਿਆਨਕ ਆਫ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 43 ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ

ਅਸੀਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਈਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਵਲੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 43 ਸੋਗਗ੍ਰਸਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਪੱਕੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰਾਂਗੇ, ਪਰ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ, ਉਹ ਆਪ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 05 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪਟਿਆਲਾ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰੋੜੇਵਾਲ- ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਭਾਰੀ ਬਾਰਸ਼ ਕਾਰਨ ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਹਲਕਾ ਸਨੌਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਭਾਂਖਰ ਦੇ ਗਰੀਬ ਮਜ਼ਦੂਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਛੱਤ ਡਿੱਗ ਗਈ। ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਲਕਾ ਸਨੌਰ ਇੰਚਾਰਜ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ ਤੇ ਹਲਕਾ ਸਨੌਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਹਾਲ ਚਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ। ਮੌਕਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕੱਚੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦੇ ਬਾਲਿਆ ਵਾਲੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਦੇ ਹਰ ਵਾਰ ਫਾਰਮ ਭਰੇ। ਪਰ ਸਰਕਾਰਾਂ

ਆਈਆਂ ਤੇ ਗਈਆਂ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਸਾਡੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਰੀਬ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਸਿਰ ਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਛਾਇਆ ਮੰਡਰਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਨੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਬਾਲੇ ਵੀ

ਸਰਕਾਰ ਮੱਦਤ ਕਰੇ ਤਾਂ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਨੀ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੇਵੀ, ਰਾਜ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਗਰੀਬ ਮਜ਼ਦੂਰ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਤਰਸਯੋਗ ਹੈ ਮਕਾਨ ਬਾਲਿਆ ਵਾਲੇ ਹਨ ਛੱਤਾਂ ਚੋਅ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਬੀਬੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਦਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਵਰਨ ਕੌਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੇਵੀ, ਦਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਪੰਚ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟੋਨੀ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਕਾਕਾ ਸਿੰਘ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ, ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਈ.ਟੀ.ਓ ਵੱਲੋਂ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ

ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ, ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਈ.ਟੀ.ਓ ਵੱਲੋਂ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 05 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ (Punjab) ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਈ.ਟੀ.ਓ. ਨਾਲ ਅੱਜ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੱਖਣੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ. ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਲਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਐੱਸ. ਐੱਸ.ਪੀ. ਬਟਾਲਾ ਜਨਾਬ ਸੋਹੇਲ ਕਾਸਿਮ ਮੀਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਯੋਜਨਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਵ-ਨਿਯੁਕਤ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਆਪ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜ਼ੋਬਨ ਰੰਧਾਵਾ, ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਾਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ, ਸੂਬੇ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਈ.ਟੀ.ਓ. ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਜਾਜਨ ਦੀ ਪੱਤੀ ਰਾਮਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਰਾਹਤ ਸਮਗਰੀ ਦੀਆਂ

ਟਰਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਇਲਾਕੇ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਕਾਰੀਡੋਰ ਵਿਖੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਇਲਾਕੇ ਗੰਭੀਰ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਸਮੇਤ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਪੈਕੇਜ ਨਹੀਂ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤਾਲਿਬਾਨ ਸ਼ਾਸਿਤ ਅਫ਼ਗ਼ਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਤਾਂ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਨਹੀਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਫ਼ਗ਼ਾਨਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਰਾਹਤ ਸਮਗਰੀ ਭੇਜੀ ਗਈ

ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਕਨਵੀਨਰ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ ਓਥੇ ਰਾਹਤ ਤੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਲੰਟੀਅਰ ਵੀ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ‘ਚ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੈ।

ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ, ਜਿਸ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਨਾਜ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤਾਕਤ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ

1 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਮਾਨਸਾ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਕਾਫਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ -ਚੋਹਾਨ

ਪੇਂਟਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਮੌਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 05 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮਾਨਸਾ 5/9/2025(ਡਾ.ਸੰਦੀਪ ਘੰਡ) ਸਥਾਨਕ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੁਤੰਤਰ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਪੇਂਟਰ ਯੂਨੀਅਨ ਮਾਨਸਾ ਵੱਲੋਂ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੇ 25 ਵੇਂ ਮਹਾਂ ਸੰਮੇਲਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਮੌਕੇ 21 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰੈਲੀ ਤੇ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਤੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਕੋਪ ਕਰਕੇ ਲੱਖਾਂ ਏਕੜ ਫ਼ਸਲ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਘਰਾਂ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਤੇ ਜਾਨੀ ਮਾਲੀ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਸਬੰਧੀ ਮੀਟਿੰਗ ਜੀਤ ਰਾਮ ਤੇ ਬਬਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਹੇਠ ਕਰਕੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੋਧਨ

ਕਰਦਿਆਂ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਸਾਬੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮਹਾਂ ਸੰਮੇਲਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਓਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਆਰਥਿਕ ਲੀਹਾਂ ਲਹਿ ਕੇ ਗਰੀਬੀ, ਭੁਖਮਰੀ ਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵੱਲ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਕਮ ਕੇਵਲ ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਵਾਦ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਤਪਰ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ

ਕਾਰਨ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੋਏ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਪੇਂਟਰ, ਉਸਾਰੀ ਕਾਮੇਂ, ਮਨਰੇਗਾ ਵਰਕਰਾਂ ਤੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ 21 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਕਾਫਲੇ ਬੰਨ ਪੁੱਜਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕਿਆ ਗਿਆ।

ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭੁਪਿੰਦਰ ਭਿੰਦੀ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ, ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੁਰਨ ਸਿੰਘ, ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਵੱਡਾ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਛੋਟਾ , ਜੱਗਾ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਪਾਇਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੜੇ ਅਫ਼ਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਹੜ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜੀ.ਐੱਸ.ਟੀ. ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਸੂਬੇ ਦਾ 50000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਜੀ.ਐੱਸ.ਟੀ. ਕਾਰਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ (ਆਰ. ਡੀ.ਐਫ.) ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ (ਐਮ.ਡੀ.ਐਫ.) ਦੇ ਪੰਜਾਬ

ਦੇ 8,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਰੋਕੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਕ ਦੇ ਪੈਸੇ ਤਾਂ ਕੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨੇ ਸਨ ਸਗੋਂ ਕੇਂਦਰ ਨੇ 15 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਗ੍ਰਾਮ ਸੜਕ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 828 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਟੈਕਸਾਂ ਦਾ ਪੈਸਾ

ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਸ ਉੱਪਰ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰੋਕੇ ਹੋਏ ਪੈਸੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ‘ਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਦੇਵੇ।

ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਅਰਧ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿਚਲੇ ਚੌਥਾ ਦਰਜਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ — ਦਰਸ਼ਨ ਲੁਬਾਣਾ

ਪਟਿਆਲਾ 05 ਸਤੰਬਰ : ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਅਰਧ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿਚਲੇ ਚੌਥਾ ਦਰਜਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕੱਤਰਤਾ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਖੇ ਕਰਕੇ ਹੜ੍ਹ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆਏ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ “ਅਰਦਾਸ” ਕਰਕੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਚੌਥਾ ਦਰਜਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ (ਕੱਚਿਆਂ ਤੇ ਪੱਕਿਆਂ) ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਆਗੂਆਂ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਲੁਬਾਣਾ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਗਮੋਹਨ ਨੇਲੱਖਾ, ਰਾਮ ਲਾਲ ਰਾਮਾ ਆਦਿ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸੁਥਾਰਡੀਨੇਟ ਸਰਵਿਸਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (1680) ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਅਪੀਲ ਤੇ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕੀਰਤ ਕਮਾਈ ਵਿਚੋਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਸਕੈਨਰ

ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ। ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਲੋਂ ਮਾਰਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਲ ਸਰੋਤ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਨਜਾਇਜ਼ ਬਦਲੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਚਲਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਵੱਖ—ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿਚਲੇ ਕੱਚੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਹੁੱਕੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਗੈਰ ਸ਼ਰਤ ਤੇ ਰੈਗੂਲਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਆਦਿ ਇਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਉ ਤੇ ਯਾਦ ਪੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਕੱਤਰਤਾ

ਨੇ ਮਾਰਚ ਕਰਕੇ ਜੰਗਲਾਤ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਕੇ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਣ ਰੋਜ਼ ਰਾਜਪੁਰਾ ਸਮੇਤ ਵੱਖ—ਵੱਖ ਵਣ ਰੋਜ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਫਾਰਗ ਕੀਤੇ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਹਾਜ਼ਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਤਨਖਾਹ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮਿਤੀ 15 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਰੈਲੀ ਕਰਕੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਦਫਤਰ ਤੱਕ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੋਂ ਯੂਨੀਅਨ ਆਗੂ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦੀ ਬਦਲੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚਲੇ ਆਉਟ ਸੇਰਸ ਕਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਖਪਾਉਣ ਦੀ ਤੇ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ

ਐਟੀਲਾਰਵਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਾਲ ਕੰਮ ਦੇਣ ਤੇ ਘੱਟੋ—ਘੱਟ ਉਜਰਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਯਾਦ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਣ ਰੋਜ਼ ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅੱਜ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਆਗੂ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਅਰਧ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਸੀ ਲਾਲ, ਮੇਦ ਨਾਥ ਸ਼ਰਮਾ, ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਬੰਸ ਵਰਮਾ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਝੰਡੀ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਰਾਜੇਸ਼ ਗੋਲੂ, ਪ੍ਰਮਜੀਤ ਕੰਬੋਜ, ਰਾਮ ਜੋਧਾ, ਬੁੱਧ ਰਾਮ, ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਮਣਾ, ਤਰਲੋਚਨ ਮਾਡੂ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮੁਲੇਵਾਲ, ਤਰਲੋਚਨ ਮੰਡੋਲੀ, ਸੋਮ ਦੱਤ, ਸੁਨੀਲ ਦੱਤ, ਹੰਸ ਰਾਜ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਨਿਸ਼ਾ ਰਾਣੀ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਭਾਸ਼, ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸਤਿਨਰਾਇਣ ਗੋਨੀ, ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰੇਸ ਨੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਦੋ ਟਰਾਲੀਆਂ ਰਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਟਰਾਲੀ ਹਰੇ ਚਾਰੇ ਦੀ ਭੇਜੀ!

ਇਸ ਔਖੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਇੱਕਲਾਖੀ ਫਰਜ਼ ਹੈ : ਨੇਕੂ, ਪਵਨ, ਬੰਟੀ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, 5 ਸਤੰਬਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰੇਸ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਧਰਮਪਾਲ ਸਾਹਨੇਵਾਲ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰੇਸ ਵਲੋਂ ਫੋਰੇਸ ਦੇ ਦੁਆਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇਕੂ ਅਜਨੇਹਾ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਬੱਧਣ ਤੇ ਅਨਿਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਿਆਣਾ ਭੁੰਗਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਟਰਾਲੀ ਪਸ਼ੂਆਂ ਲਈ ਹਰੇ ਚਾਰੇ ਦੀ ਅਤੇ ਦੋ ਟਰਾਲੀਆਂ ਰਾਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਾਈ ਗੀਤਾ ਸ਼ਾਹ ਕਾਦਰੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਮਾਲਕ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਆ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਰਵਾਨਾ

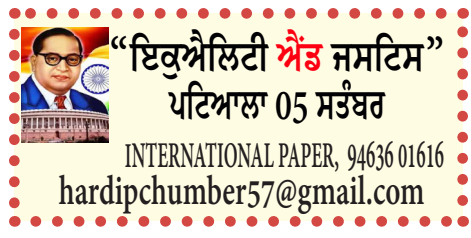
ਕੀਤੀਆਂ ! ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬੇਜ਼ਬਾਨ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਲਈ ਹਰੇ ਚਾਰੇ ਦੀ ਖੋਪ ਭੇਜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਟਾਈਗਰ ਫੋਰੇਸ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਖਿਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬਾ ਅੱਜ ਖੁਦ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਝੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਔਖੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਇੱਕਲਾਖੀ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਜਾਤ ਧਰਮ ਦੇ ਭੇਦ ਭਾਵ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ

ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰਾਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਦੋ ਟਰਾਲੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਨ ਜਿਵੇਂ ਆਟਾ, ਦਾਲ, ਖੰਡ, ਘਿਓ, ਚਾਹ ਪੱਤੀ, ਮਸਾਲੇ, ਆਲੂ, ਪਿਆਜ਼, ਸੈਂਟਰੀ ਪੈਡ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਆਦਿ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਲਈ ਹਰੇ ਚਾਰੇ ਦੀ ਇਕ ਟਰਾਲੀ ਭੇਜੀ ਗਈ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਹਤ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ

ਵੱਧ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮਾਂ ਸਿਆਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕਲੇਤਾ, ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਕਲੇਤਾ, ਸਾਹਿਲ, ਨਵਜੋਤ, ਰਾਜਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਬੱਧਣ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬੱਧਣ, ਰੇਬਨ ਭੱਟੀ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਵਿਸ਼ਾਲ, ਨੀਰਜ ਹੰਸ, ਨਾਥੀ, ਪਾਲੀ ਇਟਲੀ, ਪਵਿੱਤਰ ਕੈਨੇਡਾ, ਗੋਰੂ ਕੈਨੇਡਾ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ !

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ’ਚ ਬੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਲਿਆ ਜਾਇਜ਼ਾ

ਦੇਰ ਰਾਤ ਤਲਵੰਡੀ ਸ਼ਿਬੂ ’ਚ ਲੱਗੀ ਸੀ ਬੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਢਾਅ, ਹੁਣ ਸਥਿਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਟਰੋਲ ’ਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਤੋਂ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਬੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਕੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਸਥਿਤੀ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਰ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਕੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਸਬ-ਡਵੀਜਨ ਦੇ ਪਿੰਡ ਤਾਜੇਵਾਲ-ਮੰਡਾਲਾ ਵਿਖੇ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਹਰ ਵੇਲੇ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਲਈ ਤਿਆਰ-ਬਰ-ਤਿਆਰ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵੀ ਧੌੜਪੁਰ, ਬੇਲਾ ਤਾਜੇਵਾਲ ਅਤੇ ਤਲਵੰਡੀ ਸ਼ੀਬੂ ਬੰਨ੍ਹ ਵਿਖੇ ਲਗਾਤਾਰ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕਰਦੀਆਂ

ਹੋਈਆਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਮੰਡਾਲਾ-ਤਾਜੇਵਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ’ਤੇ ਸਪਰ ’ਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਦਬਾਅ ਪੈਣ ਨਾਲ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਭਰਵੇਂ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਹਾਲਾਤ ਬਿਹਤਰ ਹਨ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਨਾਜ਼ੁਕ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੰਗਾਮੀ ਹਾਲਤ ਨਾਲ ਸੁੱਚੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ

ਜਾ ਸਕੇ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੁਪਹਿਰ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨਿਕ ਟੀਮਾਂ ਸਮੇਤ ਤਲਵੰਡੀ ਸ਼ੀਬੂ ਬੰਨ੍ਹ ’ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੀਤੀ ਦੇਰ ਰਾਤ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਵਹਾਅ ਕਾਰਨ ਬੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਢਾਅ ਲੱਗੀ ਜਿਸ ’ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਫੌਰੀ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਬੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਹੋਰ ਢਾਅ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦਾ ਇਸ ਔਖੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਹੰਭਲੇ ਅਤੇ ਦਿੱਤਾ ਸਾਥ ਬੇਹੱਦ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਰਿਣੀ ਹੈ । ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬੰਨ੍ਹ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ

ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਰੱਖੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਗਹੁ ਨਾਲ ਸੁਨਣ ਉਪਰੰਤ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਕੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਹੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਿਆਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਾਜੇ-ਸਾਮਾਨ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ । ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਬੇਲਾ ਤਾਜੇਵਾਲ, ਮੰਡਾਲਾ, ਧੌੜਪੁਰ ਅਤੇ ਤਲਵੰਡੀ ਸ਼ੀਬੂ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਹੈ । ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਪੰਦਰਵਾਲ, ਬੁਰਜ ਟਹਿਲ ਦਾਸ ਵਖੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਬੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ-ਠਾਕ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਤੋਂ ਘਬਰਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਆਫ਼ਤ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉਸਦਾ ਅਸਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ’ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ: ਤਲਵਾੜ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਤਿਆਰਾਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਕੀਤਾ ਉਦਘਾਟਨ ।

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 5 ਸਤੰਬਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਆਫ਼ਤ ਹੋਵੇ, ਤੁਫਾਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਤਬਾਹੀ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ’ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਦਬਾਅ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਕੇਂਦਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵਰਦਾਨ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਸੰਜੀਵ ਤਲਵਾੜ ਨੇ ਨਾਰਾਇਣ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਸਤਿਆਰਾਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੇਂਦਰ ਦੇ

ਉਦਘਾਟਨ ਮੌਕੇ ਕਹੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ, ਸਹਾਇਤਾ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਗੇਂਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਲਵਾੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਬੱਚਾ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮਰੱਥ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲ ਮਾਹੌਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾਪਕ ਨੀਤੀ ਤਲਵਾੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੰਜੀਵ ਥਾਪਰ ਜੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਹੜ੍ਹ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ, ਤਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਵਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਬੈਗ ਪਾਣੀ ਕਾਰਨ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ

ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਸੈਂਟਰ ਇੰਚਾਰਜ ਸੰਜੀਵ ਥਾਪਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ 100% ਹਾਜ਼ਰੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਪਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੁਧਾਰ ਕਰਕੇ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਰਾਜੀਵ ਤਲਵਾੜ, ਰਾਕੇਸ਼ ਸਹਾਰਨ, ਸੋਨੀਆ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਮੁਸਕਾਨ ਪ੍ਰਸਾਦ ਹਰਮੇਸ਼ ਸਾਹਿਲ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਗੁਨੀਤ ਸੈਠੀ, ਸੀਮਾ ਚੌਹਾਨ, ਉਸ਼ਾ ਸੂਦ, ਮਨਵੀਰ ਤਲਵਾੜ, ਪੰਡਿਤ ਆਸ਼ੀਸ਼, ਪ੍ਰਿਅਾ ਸੈਠੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਗਾਜ਼ਾ ਬਨਾਮ ਗੋਲੀ ਬਨਾਮ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼

ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਹਿਲ
(ਹੈਂਡ ਟੀਚਰ)
9815404611

ਇਸ ਵੇਲੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੂਸ ਯੁਕਰੇਨ ਅਤੇ ਇਸਰਾਇਲ ਫਿਲਸਤੀਨ ਦੀ ਜੰਗ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਲਗਾਤਾਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਿਲਸਤੀਨ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਘਾਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਬੱਚੇ, ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਆਦਮੀ ਲਗਾਤਾਰ ਭੁੱਖਮਰੀ ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਗਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਹਿੰਸਾ, ਮੌਤ ਅਤੇ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਬੇਅੰਤ ਚੱਕਰ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਰੜਾ ਸੱਚ ਜੋ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ — ਪੱਤਰਕਾਰ — ਖੁਦ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਜੰਗੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹਰ ਰਿਪੋਰਟਰ ਇਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਖਤਰਨਾਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਸਮੇਂ ਜਾਨ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ। ਪਰ ਆਧੁਨਿਕ ਜੰਗ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਬੰਬ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਫੁੱਟ ਉੱਪਰੋਂ ਵਰਸਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਕਿ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਥਾਂ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਮਰੀਜ਼, ਬੱਚਾ ਜਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਬੈਠਾ ਹੈ।

ਮੀਡੀਆ ‘ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਘਾਤਕ ਹਮਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਗਾਜ਼ਾ ਦੀ ਜੰਗ ਮੀਡੀਆ ਲਈ ਹਾਲੀਆ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘਾਤਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਿਰਦਈ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ 1 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ 70 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲਗਭਗ 250 ਮੀਡੀਆ ਆਉਟਲੈੱਟਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਕਈ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਕਾਲੇ ਸਫ਼ੇ ਛਾਪੇ, ਰੇਡੀਓ ਤੇ ਟੀਵੀ ਚੈਨਲਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰੋਕਿਆ, ਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੇ ਪੋਰਟਲਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੁੱਖ ਸਫ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ

ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟਰਜ਼ ਵਿਥਆਊਟ ਬਾਰਡਰਜ਼ ਹੈ (Reporters Sans Frontières), Avaaz ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਜਰਨਲਿਸਟਸ (IFJ) ਵੱਲੋਂ ਮਿਲ ਕੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਰੁਲ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

IFJ (INTERNATIONAL FEDERATION OF JOURNALIST) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 7 ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 210 ਪੱਤਰਕਾਰ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਇਸਰਾਇਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਕਾਰਨ ਹਨ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ। ਸਿਰਫ਼ ਫਿਲਸਤੀਨੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਸੱਚਾਈ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

RSF (Reporters Sans Frontières) ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਥੀਬਤ ਬਰੂਟਿਨ (Thibaut Bruttin) ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਲਦੀ ਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਗਾਜ਼ਾ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸਕੇ। ਉਸਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਗਾਜ਼ਾ ਉੱਤੇ ਜੰਗ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ “ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਉੱਤੇ ਜੰਗ” ਹੈ।

ਮਾਨਵੀ ਸੰਕਟ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਗਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡਰਾਉਣੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਭੁੱਖਮਰੀ ਅਤੇ ਬੇਘਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ। ਪੱਤਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਜਾਣ ਸਕੇ ਕਿ ਗਾਜ਼ਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ‘ਤੇ ਕੀ ਬੀਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਦੁੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਸੱਚਾਈ ਦੱਸਣ ਦੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੁੱਪ ਕਰਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਮੇਟੀ ਟੂ ਪ੍ਰੋਟੈਕਟ ਜਰਨਲਿਸਟਸ (CPJ) ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਹਾਦਸੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜਾਨਬੁੱਝ ਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਡਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। CPJ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਫਿਲਸਤੀਨੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਐਨੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਰੋਕ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਖਾਣਾ ਲੱਭਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਲਬੇ ਵਿਚੋਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਕੱਢਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਾਵਜੂਦ ਇਸਦੇ, ਉਹ ਸੱਚ ਲਈ ਡਟੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਅਨਸ ਅਲ-ਸ਼ਰੀਫ਼ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਵੱਡਾ ਮੁੱਦਾ ਬਣਿਆ ਹੈ।

ਮਾਰੇ ਗਏ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਅਨਸ ਅਲ-ਸ਼ਰੀਫ਼, ਜੋ ਅਰਬ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ-ਪਹਿਚਾਣਾ ਚਿਹਰਾ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਦਿਨ-ਪ੍ਰਤੀ-ਦਿਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਨਾਮ ਬਣਾ

ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਦੱਖਣੀ ਗਾਜ਼ਾ ਦੇ ਖਾਨ ਯੂਨਿਸ ਦੇ ਨਾਸ਼ਰ ਹਸਪਤਾਲ ‘ਤੇ ਇਸਰਾਇਲ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪੰਜ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਸਰਾਇਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੈਨਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੇ ਇਸਨੂੰ “ਦੁਖਦਾਈ ਗਲਤੀ” ਕਿਹਾ। ਪਰ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਘਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਇਸਰਾਇਲ ਅਕਸਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰੇ ਗਏ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹਮਾਸ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਕਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇਥੇ ਤੱਕ ਕਿ ਅਨਸ ਅਲ-ਸ਼ਰੀਫ਼ ਉੱਤੇ ਵੀ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। CPJ ਦੀ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਜੇਡੀ ਗਿੰਸਬਰਗ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਵਲ ਲੜਾਕੂ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਨਹੀਂ।

ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਲਈ ਵੱਡਾ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਂਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਰਾਜ-ਪ੍ਰਯੋਜਿਤ ਹਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਵੀ ਵੱਡਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ।

ਜੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁੱਪ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਕੌਲੂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਵੇ।

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ 02 ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਮੁਫ਼ਤ ਡੇਅਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ 15 ਤੋਂ,

ਰਿਟਾਇਰਡ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਮਹੀਨਾਵਰ ਮੀਟਿੰਗ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ,,,

ਚਾਹਵਾਨ ਪ੍ਰਾਰਥੀ 08 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਫਾਰਮ

ਤਿੜਕ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਧਿਆਪਕ ਸਬੰਧਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਦੁਵੱਲੀ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ,,,,, ਗਰਿਮਾ ਮਹਾਜਨ

ਮਾਨਸਾ, 05 ਸਤੰਬਰ:
(ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ)

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਲਈ ਡੇਅਰੀ ਫਾਰਮਿੰਗ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਵਜੋਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ 15 ਸਤੰਬਰ

ਤੋਂ ਮੁਫ਼ਤ ਡੇਅਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੰਡੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੱਸੋਵਾਲ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸੂਬੇ ਦੇ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿੱਭਿਨਤਾ

ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦੇ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸਕੀਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮੁਫ਼ਤ ਡੇਅਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ 15 ਤੋਂ 26 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ 3500/- ਰੁਪਏ ਵਜੀਫਾ ਵੀ

ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਘੱਟੋ- ਘੱਟ 5ਵੀਂ ਪਾਸ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਪਹਿਚਾਣ ਪੱਤਰ, ਜਾਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਬੈਂਕ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਤਾਜ਼ਾ ਫੋਟੋ ਆਦਿ ਲੈ ਕੇ ਦਫ਼ਤਰ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ, ਮਾਨਸਾ, ਮੰਜ਼ਿਲ, ਡੀ.ਸੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਮਾਨਸਾ ਵਿਖੇ 08 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਫਾਰਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮਾਨਸਾ 5ਸਤੰਬਰ
(ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ)
ਰਿਟਾਇਰਡ ਇੰਪਲਾਈਜ਼
ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ

ਮਾਨਸਾ ਦੀ ਮਹੀਨਾਵਰ ਮੀਟਿੰਗ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘਰਾਗਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਸਥਾਨਕ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੀ ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਹੀ ਸਮਰਪਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਥਾਨਕ ਐਸ ਐਸ ਡੀ ਕੰਨਿਆ ਕਾਲਜ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਰਿਮਾ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਬਤੌਰ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਮੀਟਿੰਗ ‘ਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਰਹੂਮ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡਾ.ਸਰਵਪੱਲੀ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਜੋ ਖੁਦ ਵੀ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਵੀ ਸਨ, ਆਪਣਾ ਜਨਮ ਦਿਨ 5ਸਤੰਬਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਨ ਨੂੰ ਹੀ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ

ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਂਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਪਹਿਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਅਜੋਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨੇੜਿਓਂ ਹੋ ਕੇ ਦੇਖਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਮਝ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸਨ।। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਤਨੇ ਮਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ,ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਫਸੋਸ ਅਜੋਕੇ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ

ਯੁੱਗ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਨੇ ਦੇਵਾਂ ਪਾਸਿਓਂ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਖੋਰਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹਨਾਂ ਸਬੰਧਾਂ ਪਹਿਲੀ ਖਿੱਚ ਅਤੇ ਮਿਠਾਸ ਘਟਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਤਿੜਕਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਦੁਵੱਲੀ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਪਵਿੱਤਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਸੱਭਿਅਕ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਮ ਭਰਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘਰਾਗਣਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ‘ਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ

‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਨਾਜ਼ਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸ਼ਾਹੀਆ ਨੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਸੱਭਿਅਕ ਸਮਾਜ ਸਿਰਜਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਾਉਣ ‘ਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਜੋਗਾ ਬਿੱਕਰ ਸਿੰਘ ਰੱਲਾ, ਬਿੱਕਰ ਸਿੰਘ ਮਘਾਣੀਆਂ, ਪਿਰਥੀ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਉੱਡਤ, ਲੱਖਾਂ ਸਿੰਘ ਸਹਾਰਨਾ, ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਲੀਸ਼ੇਰ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਮਾਨਸਾ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਕੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇਧੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।, ਇਸ ਸਮੇਂ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਸੇਠੀ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ, ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਠੀ, ਗੋਰਾ ਲਾਲ ਅਤਲਾ, ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਉੱਭਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਿਆਲਾ ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ‘ਚ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਸਾਥੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

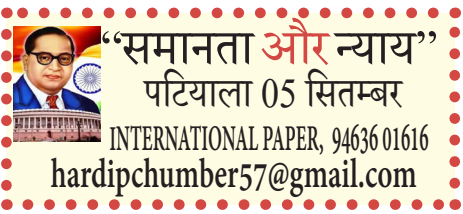

ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਈ.ਟੀ.ਓ. ਨਾਲ ਅੱਜ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ. ਗੁਰਦੀਪ

ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੱਖਣੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ. ਇੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਦਲਵਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਐੱਸ. ਐੱਸ.ਪੀ. ਬਟਾਲਾ ਜਨਾਬ ਸੋਹੇਲ ਕਾਸਿਮ ਮੀਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਯੋਜਨਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਵ-

ਨਿਯੁਕਤ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਆਪ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੋਬਨ ਰੰਧਾਵਾ, ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੇ ਸਿੰਘ, ਸੂਬੇ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ

हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहब

बाबा साहेब
कहते हैं

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगों को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

सिर्फ शिक्षा पाने से योग्यता हासिल नहीं होती *

धारवाड़ जिले बहिष्कृतों की पहली परिषद डाक्टर बाबासाहेब अम्बेडकर की अध्यक्षता धारवाड़ में दिनांक

28 दिसंबर, 1929 के दिन शाम को किले के अब तक बुलंद खड़ी सीमा के पास वाले विशाल मैदान में बड़े उत्साह के साथ हो रही थी। इस सभा में हिस्सा लेने के लिए पूरे जिले से अस्पृश्य प्रतिनिधि के तौर पर महार, मांग, चमार, भंगी, ढोर आदि हजारों की संख्या में लोग आए थे। अस्पृश्यों के अलावा स्पृश्य लोग भी बड़ी संख्या में उपस्थित थे। मंच पर मैसूर की श्रीमती कनकलक्ष्मी अम्मा, श्री मुदवेडू कृष्णरायप्पा बैठे थे। स्पृश्यों में डाक्टर किल्लोस्कर, डाक्टर कमलापूर आदि कई गण्यमान्य लोग दिखाई दे रहे थे। रिवाज के अनुसार स्वागत के गीत गाने बाद स्वागताध्यक्ष वाय. बी. सांबाणी जी का छोटा सा भाषण हुआ।

उसके बाद यहां धारवाड़ के कर्नाटक कॉलेज के अस्पृश्य छात्र मि. एस एन माने ने मराठी में प्रस्ताव रखा कि सभा का अध्यक्ष स्थान डॉ बाबासाहेब अम्बेडकर स्वीकारें। उसके प्रस्ताव का सचिव मि. सबाणी ने कन्नड भाषा में समर्थन किया। रावसाहब पापण्णा जालिहाल, बेलगांव के द्वारा किए गए समर्थन के बाद तालियों की गड़गड़ाहट के बीच अध्यक्ष अपनी जगह पर आसीन हुए। अध्यक्ष के भाषण से पहले सचिव ने परिषद के लिए अन्य स्थानों से आए संदेश पढ़ कर सुनाए। मि. राजभोज, पुणे, मि. स्टार्ट, नासिक, देश भक्त गंगाधरराव देशपांडे, हुबली (बेलगांव), नामदार जाधव, सुभेदार घाडगे, डी. सी. मिशन, पुणे आदि के संदेश पढ़ने के बाद अध्यक्ष का भाषण हुआ। वह मराठी में ही हुआ। डाक्टर अम्बेडकर ने अपने भाषण में कहा,

की जा रही प्रशंसा के लिए मैं खुद योग्य हूं अथवा नहीं इसका फैसला अपने आप करना असंभव है। प्रशंसा करना या नहीं करना पूरी तरह श्रोताओं पर ही निर्भर है। मैं जब विलायत से लौटा तब मानपत्र देने के लिए लोगों ने बहुत प्रयास किया। लेकिन किसी भी आग्रह के सामने घुटने टेके बिना मैंने मानपत्र लेने से इनकार किया। मेरे हिसाब से इसका कारण बिल्कुल स्पष्ट है। केवल शिक्षा पाकर योग्यता आ जाती है, ऐसा मुझे नहीं लगता। दूसरी बात, आदमी विद्वान हो तो ऐसा नहीं कि वह समाज के लिए उपयोगी ही साबित होगा। विद्वान आदमी बदमाश, धोखेबाज, उधार लेने वाला, जुगत लड़ाने वाला और अन्य भी बुरे गुणों से परिपूर्ण हो सकता है। आज के हालात में विद्वान, पढ़े-लिखे

सुधरे हुए ये लोग अस्पृश्यों के साथ कैसे बर्ताव करते हैं, यह हम देख ही रहे हैं। लेकिन यह सब ऐसे ही चलेगा, क्योंकि स्पृश्या स्पृश्य भेद कालातीत है। आज कोई भी सीना ठोंक (तान) कर यह नहीं बता सकता कि यह भेदभाव कब मिटेगा। अस्पृश्यता निवारण के कई मार्ग हैं। उनमें से एक महत्वपूर्ण मार्ग है राजनीतिक सत्ता अपने हाथ में आना। आपमें सुधार लाने के लिए आजकल आपके आसपास कई स्पृश्य लोग घूमने-फिरने लगे हैं। साहब लोग भी हमारे बारे में बहुत चिंता दिखाते हैं। फिर धीमे से कहते हैं कि अपना रहन-सहन सुधारो, साफ-सुथरे रहे, नया नजरिया अपनाइए। ऐसा नहीं कि ये बातें ठीक नहीं हैं, ठीक ही हैं वे सब बातें। लेकिन ध्यान रखें कि ये सभी बातें राजनीतिक सत्ता के अधीन हैं।

राजनीतिक सत्ता हमारे हाथ आए तो फिर सब ठीक हो जाएगा। राजनीतिक सत्ता के अभाव में जो भी कुछ हो रहा है, वह केवल सुधार हैं और राजनीतिक सत्ता मिलने तक ऐसे सुधार होते ही रहेंगे, किन्तु वे कभी पूरे नहीं होंगे। हाल ही में स्टार्ट कमेटी पर जाने का मौका मुझे मिला और जिन्हें “जंगली लोग” माना जाता है उनसे मिलने का मौका मुझे मिला। उनमें और हममें फर्क केवल वस्त्रों का, बाह्य फर्क ही है। कोई कितना भी बताएं, ये लोग अपना पहनावा कभी नहीं बदलेंगे। आज उनके इस तरह के पहनावे के कारण ही वे बिल्कुल अलग दिखाई देते हैं। इन लोगों में पहनावे के कारण तो कोई सुधार नहीं आने वाला है। सो सुधार वगैरह में परिवर्तन कर किए गए बदलाव बस बाह्यात्कारी होते हैं, समूचे सुधार की दृष्टि से बड़े कमजोर होते हैं ऐसे बदलाव।

जंगली लोग और हिंदू समाज तथा अस्पृश्य समाज में बहुत फर्क दिखाई देता है। इन सभी के रीति-रिवाज अलग-अलग हैं। सरकार के पास अस्पृश्योद्धार के बारे में कानून बनाने की हिम्मत नहीं है। अन्य जातियों का गुस्सा, रोष, असंतोष अपने ऊपर लेना नहीं चाहती सरकार। राजनीतिक सत्ता का कुछ अंश हमारे हाथ में आए बगैर हमारे सुधारों में ताकत नहीं आएगी, जोर नहीं लगेगा। राजनीतिक सत्ता को हाथ में लेने की हमें कोशिश करनी चाहिए। उसी तरह ऊंचे वर्ग द्वारा किए जाने वाले अत्याचारों को दूर करने की कोशिश भी की जानी चाहिए। धक्कामपेल चारों तरफ से करनी है। कॉंकण में अस्पृश्यों की जो भी स्थिति है, वह केवल गांव वालों पर ही निर्भर है। गांव के पाटील अस्पृश्यों के अनुकूल होने चाहिए। पाटील अगर नाराज हुआ तो वह और गुंडे दोनों मिल कर अस्पृश्यों की जान हलकान कर देते हैं, जीना मुश्किल कर देते हैं। उन पर कड़ा सामाजिक बहिष्कार डाला जाता है। अपने गांव में वे यह सब कर सकते हैं। इस तरह से बहिष्कृत होने से, अस्पृश्यों को डर लगता है। जाहिर है कि वे इस तरह के समान अधिकार प्राप्त करने वाले आंदोलनों से दूर रहते हैं। अस्पृश्यों की हालत आज भी बड़ी विचित्र है।

इस अंग्रेजी राज्य में तो अस्पृश्यों पर होने वाले सामाजिक बहिष्कार और अत्याचारों को दूर करने वाला कानून तो नहीं ही बनेगा। अब मेरी पक्की राय बनी है कि हमें स्वराज्यवादी ही होना चाहिए। इस देश में कम से कम महार, मांग, चमार को आजादी चाहिए। आजकल जो स्वराज की कोशिशें चल रही हैं, उनसे तो जो हासिल होगा, वह भी औरों को ही होगा। अब जो स्वराज का संविधान बनाया जा रहा है उसमें हम जरूरतमंदों को भी हिस्सा मिलना चाहिए। हालांकि, स्वराज के इस बहस, लेन-देन वाद-विवाद से कुछ काम का निकल आएगा, उसमें कुछ दम है ऐसा मुझे नहीं लगता। मैं साफ बताता हूं कि अंग्रेज सरकार पर मुझे विश्वास नहीं है। हमारे भले के लिए ये सरकार कुछ नहीं करने वाली। अपना भला हमें खुद करना होगा। स्वागताध्यक्ष ने कहा कि अस्पृश्यता है तब तक स्वराज नहीं मिलता। लेकिन यह बस भूल है। अंग्रेज

सरकार किसी दर्शन के सहारे नहीं चलती, वे बहुत ही व्यवहार कुशल लोग हैं। कोई मांग रहा है, तो उसे स्वराज दे देने के लिए वह यहां नहीं आई है। काटने वाले को, खसोटने वाले को वे खुश करेंगे, फिर अपने साम्राज्य की सुरक्षा देखेंगे। आपके झमेलों से उसे कुछ लेना-देना नहीं है। इस देश के सुख सम्पन्नता के लिए वे स्वराज नहीं देने वाले। फिलहाल स्वराज के बारे में बातचीत चल रही है। उसमें आपकी और हमारी कोई खोज-खबर ले रहा है क्या? वे विचार-विमर्श कर रहे हैं गांधी, सप्रू, नेहरू, जिन्ना के साथ। इन लोगों का हमसे कितना ताल्लुक है, यह तो साफ ही है। इसीलिए अब हमें स्वराजवादी होना पड़ेगा। हालांकि, सिर्फ स्वराज पाकर क्या होना है? हमें भी तो स्वराज के लायक होना चाहिए। चीखेंगे - चिल्लाएंगे तो हमें सत्ता मिल भी जाएगी, लेकिन ज्ञान के बिना उसे पाना व्यर्थ है। अस्पृश्यों की बहुसंख्या से कुछ नहीं होने वाला है। स्वराज को भोगने के लिए योग्यता, काबीलियत भी चाहिए। अन्य समाज से हमारी स्थिति अलग है। ऐसा जातिभेद अन्य समाज में भी है, लेकिन हममें एक विशेष नमूना उदाहरणस्वरूप करना गुणभेद भी है।

जातिभेद और गुणभेद समानांतर हैं। आज भी वे पॅरलल हैं। अन्य किसी भी देश में इस तरह के हालात नहीं हैं। अनादिकाल से हमने आनुवंशिक गुणों को मान्य कर उसे स्वीकारा है, आज हम उसी के बुरे परिणामों को भुगत रहे हैं। अस्पृश्य कितना भी विद्वान रहे, वह दूर ही रहता है और अज्ञानी ब्राह्मण ऊंची जगहों पर विराजमान होता है। आज तक यह केवल अज्ञान के कारण ही चलता आया है। अज्ञान न होता तो समता का संग्राम कब का छिड़ चुका होता। ब्राह्मण गुण से कनिष्ठ भले हो, जन्म से श्रेष्ठ होता है।

गुणभेदों में यह जो खाई है, उसे पाट दिया जाना चाहिए। उसके लिए शिक्षा का प्रसार होना चाहिए। हमें बहुत जागृत होने की जरूरत है। अवसर सुलभ होना और उसे हासिल कर लेना, यह हम पर निर्भर है। शिक्षा के अभाव में यह संभव नहीं हो पाता है। हमें खुद अपने अधिकारों को झपट लेने की, हां मैं झपट लेने की ही बात कर रहा हूं, कोशिश करनी चाहिए।

हमारा संघर्ष इंसानियत का है। इसके लिए आखिर हमें सत्याग्रह करना पड़ेगा और वह अंतिम उपाय होता है। स्वदेशी और विदेशी दोनों की तरफ से जिस प्रकार के अन्याय होंगे उनके अनुसार ही उनके विरोध के उपाय किए जाने चाहिए। पुराणकाल में कौरवों और पांडवों के बीच इतना बड़ा युद्ध क्यों हुआ? केवल राज्य के लिए। अस्पृश्यता समग्र समाज का कल्याण होने ना देगी। वह समाज कल्याण की राह के अडंगे की तरह है। हालांकि हमें अपने स्तर में बढ़ोतरी कर सुधार लाना होगा। पक्की तरह

तिहाड़ जेल में बंद सांसद इंजीनियर राशिद से किन्नरों ने की मारपीट, पार्टी बोली- हत्या की साजिश

बारामूला से सांसद इंजीनियर राशिद का तिहाड़ जेल नंबर-3 में किन्नर कैदियों से विवाद हो गया। किन्नर कैदियों ने इंजीनियर राशिद के साथ मारपीट कर दी। उनकी पार्टी AIP ने इसे जानलेवा षड्यंत्र बताया। हालांकि जेल सूत्रों ने हत्या

की साजिश की बात खारिज की। वहीं, राशिद का आरोप है कि जेल प्रशासन जानबूझकर कैदियों को प्रताड़ित करने के लिए किन्नरों को उनकी बैरक में रख रहा है।

जम्मू-कश्मीर के बारामूला से सांसद और अवामी इत्तिहाद पार्टी (AIP) के प्रमुख इंजीनियर राशिद इस समय तिहाड़ जेल

“Equality and Justice”

“Equality and Justice”

सत्यता, समानता, भाईचारा

ध्यान में रखें कि अपनी मुक्ति, प्रगति, विकास, उन्नति की लड़ाई हमें खुद कभी ना कभी तो करनी ही होगी। स्पृश्य जनता का दुरभमान कैसे जाएगा? वे पुराण मताभिमानी होंगे ही। आखिर मैं मैं बस इतना ही कहना चाहता हूं कि आत्मनिर्भरता का मार्ग अपनाइए। आपको इसी हाल में रखने की कार्रवाई बेहद पूर्वनिर्णयित है। आपका वह महार की वतन, उसके अभिमान के कारण आप कितने परावलंबी हो गए हैं इसका क्या आपको कहां अहसास है? इसी महारकी वतन के कारण महार गांव में हमेशा-हमेशा के लिए कैद हो गया है।

महार यानी सरकारी भिखारी वतनों के कारण हर गांवों को ऐसे सरकारी भिखारी मिले हैं। भिखारी बनाने वाले वतन के चक्कर में महार को बंधे नहीं रहना चाहिए, उन्हें अपने बाहुबल के सहारे संघर्ष करना होगा। शिक्षा पाने के लिए उन्हें स्वयं खुद की मदद करनी होगी। अन्य कोई उनकी मदद नहीं करेंगे। कुछ उदारमन लोग अवश्य उनकी मदद करेंगे।

लेकिन इस प्रकार उदारमन चूहों से पाई हुई मदद केवल उधारी है। महार लोग गरीब होंगे लेकिन क्या वे संख्या में कम हैं? वे अपनी ही मदद लें, उसे एकत्रित करें तो शिक्षा का सवाल अपने आप हल हो जाएगा। धारवाड़ जिले में एक लाख महार लोग होंगे। हरेक अगर एक रुपए का चंदा भी देगा तो एक लाख रुपयों का फंड इकट्ठा हो जाएगा और उसके सहारे सहजता से सौ बच्चों का बोर्डिंग चलेगा। फिलहाल यहां एक बोर्डिंग की स्थापना की गई है। सरकारी छात्रावास, आश्रम है। ठीक-ठाक काम चलाऊ ग्रांट मिलती है। हर छात्र के पीछे दस रुपए मिलते हैं। अन्य जगहों पर मदद नहीं दी जाती। फिलहाल पंद्रह बच्चों की ही व्यवस्था हो पाई है। लड़ झगड़ कर इस संख्या को दुगुना किया जा सकता है। लेकिन इससे अच्छा है कि आप खुद अपना इंतजाम करिए। फिलहाल इस बोर्डिंग का प्रबंधन हमारे पास है। हम मुंबई में और बोर्डिंग यहां बीच में बहुत ज्यादा अंतर दूरी है। प्रबंधन जैसा होना चाहिए, वैसा नहीं हो पाता है। इसके लिए एक कमेटी की स्थापना करें और अपनी व्यवस्था आप खुद करें। सोचिए कि धारवाड़ जिले में अस्पृश्य छात्रों के लिए जिस प्रकार का प्रबंध उपलब्ध है, उससे कहीं अधिक बेहतर प्रबंध होना चाहिए, और वह आप खुद करवा सकते हैं।”

इस प्रकार, डाक्टर अम्बेडकर ने अपने भाइयों को सलाह दी और उन्हें अध्यक्ष स्थान देने के लिए धन्यवाद दिया और तालियों की गड़गड़ाहट के साथ अपना भाषण समाप्त किया।

नंबर-3 में बंद हैं। करीब 7-8 दिन पहले उनका जेल नंबर-3 में बंद किन्नर कैदियों से विवाद हो गया था। इसके बाद किन्नरों ने राशिद के साथ मारपीट की थी। बताया जा रहा है कि इस झगड़े में राशिद को मामूली चोटें आई थीं। तिहाड़ जेल के अंदर किन्नर कैदियों को जेल नंबर-3 में ही रखा जाता है। फिलहाल इस बैरक में सिर्फ

3 किन्नरकैदी ही बंद हैं।

जेल सूत्रों ने साफ किया है कि इंजीनियर राशिद की हत्या की कोई योजना नहीं बनाई गई थी

ਆਗਾਮੀ ਜਨਗਣਨਾ में अलग से गिने जा सकते हैं ‘अत्यंत कमजोर जनजातीय समूह’ (PVTGs)

सरकार पहली बार आगामी जनगणना में अलग से गिन सकती है अत्यंत कमजोर जनजातीय समूह (PVTGs)

“समानता और न्याय”
पटियाला 05 सितम्बर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

नई दिल्ली – जनजातीय कार्य मंत्रालय (MoTA) ने पिछले महीने भारत के महापंजीयक और जनगणना आयुक्त (RGI) को पत्र लिखकर आग्रह किया है कि आगामी जनगणना में ‘अत्यंत कमजोर जनजातीय समूहों’ (PVTGs) की अलग से गणना की जाए।

मंत्रालय ने अपने पत्र में कहा कि पीवीटीजी परिवारों और व्यक्तियों की सटीक संख्या के साथ-साथ उनके जनसांख्यिकीय, सांस्कृतिक और सामाजिक-आर्थिक पहलुओं को दर्ज किया जाना चाहिए। मंत्रालय का मानना है कि यह जानकारी पीवीटीजी के लिए लक्षित योजनाओं—जैसे प्रधानमंत्री जनजाति आदिवासी न्याय महा अभियान (PM JAN-MAN)—के प्रभावी क्रियान्वयन में मददगार होगी।

कौन होते हैं PVTGs?

अत्यंत कमजोर जनजातीय समूह (PVTGs) अनुसूचित जनजातियों (STs) की एक विशेष उप-श्रेणी हैं। इनमें कुछ सामान्य विशेषताएँ पाई जाती हैं—जैसे जनसंख्या में गिरावट या स्थिरता, भौगोलिक रूप से अलग-थलग रहना, कृषि-पूर्व जीवनशैली (शिकार और संग्रहण), आर्थिक रूप से पिछड़ापन और साक्षरता का बेहद निम्न स्तर।

यह श्रेणी 1960-61 में गठित धेबार आयोग की सिफारिशों पर बनी थी। आयोग के अध्यक्ष और तत्कालीन सांसद यू. एन. धेबार ने राज्य सरकारों के साथ मिलकर अनुसूचित जनजातियों की सामाजिक-आर्थिक स्थिति का अध्ययन किया था। उनकी रिपोर्ट में पाया गया कि कुछ जनजातियाँ बाकी की तुलना में कहीं अधिक कमजोर स्थिति में थीं।

सबसे पहले, पाँचवीं पंचवर्षीय योजना (1974-79) के दौरान 52 समूहों को पीवीटीजी के रूप में चिन्हित किया गया। बाद में 2006 में 23 और जनजातीय समूह

जोड़े गए। वर्तमान में देश में कुल 75 पीवीटीजी हैं, जो 18 राज्यों और अंडमान एवं निकोबार द्वीप समूह में फैले हुए हैं।

पहले कभी अलग से हुई है PVTGs की गिनती?

अब तक किसी भी जनगणना में पीवीटीजी की अलग से गणना नहीं हुई है। ये अनुसूचित जनजातियों की उप-श्रेणी होने के कारण आमतौर पर एसटी की व्यापक सूची में शामिल हो जाते हैं। कई बार एक ही नाम के अंतर्गत कई पीवीटीजी समूह गिने जाते हैं।

दिसंबर 2016 में लोकसभा को दिए गए एक जवाब में मंत्रालय ने बताया था कि 75 पीवीटीजी में से 40 को संविधान के अनुच्छेद 342 के तहत ‘सिंगल एंट्री’ अनुसूचित जनजाति के रूप में अधिसूचित किया गया है।

उदाहरण के लिए, 2011 की जनगणना में मध्य प्रदेश के बैगा समुदाय को अलग से गिना गया था। लेकिन अबुझ मारिया, भरिया, हिल कोरबा और कैमरों को अलग सूचीबद्ध नहीं किया गया था। बाद में 2013 में संसद के कानून के माध्यम से अबुझ मारिया और हिल कोरबा को छत्तीसगढ़ की एसटी सूची में जोड़ा गया।

संसदीय जवाबों के अनुसार, आरजीआई द्वारा केवल मुख्य एसटी का डेटा ही प्रकाशित किया जाता है, जिसमें उनके उप-समूहों और समानार्थी समूहों की जानकारी भी सम्मिलित होती है।

कितनी है PVTGs की अनुमानित जनसंख्या?

नवंबर 2023 में केंद्र सरकार ने 24,104 करोड़ रुपये की लागत से PM JANMAN योजना की शुरुआत की। इसका उद्देश्य

पीवीटीजी समुदायों की सामाजिक-आर्थिक स्थिति, स्वास्थ्य, शिक्षा, आजीविका और बुनियादी सुविधाओं में सुधार करना है। यह योजना 200 से अधिक जिलों में लागू की जा रही है।

इस योजना के लिए केंद्र और राज्य सरकारों ने संयुक्त रूप से एक व्यापक सर्वेक्षण किया। इसमें पीवीटीजी की बस्तियों का डेटा इकट्ठा किया गया और बुनियादी ढांचे की कमी का आकलन किया गया।

सर्वेक्षण के मुताबिक, देशभर में पीवीटीजी की अनुमानित संख्या 47.5 लाख है। इनमें सबसे ज्यादा 13.22 लाख मध्य प्रदेश में हैं। इसके बाद महाराष्ट्र में 6.7 लाख और आंध्र प्रदेश में करीब 5.18 लाख पीवीटीजी हैं।

2011 की जनगणना में यह भी सामने आया कि देश के 13 पीवीटीजी की आबादी 1,000 से भी कम थी। इनमें अंडमान और निकोबार द्वीप समूह के जारवा, ओंगे, सेंटिनलीज़ और शॉपेन शामिल हैं। इसके अलावा उत्तराखंड के राजी, तमिलनाडु के कोटा, ओडिशा के बिरहोर, मध्य प्रदेश के कैमरा और बिहार के सावर, बिरहोर, बिरजिया, कोरवा, परहैया भी इस सूची में आते हैं।

सबसे कम आबादी वाले समूह सेंटिनलीज़ थे, जिनकी संख्या मात्र 15 दर्ज की गई थी। वहीं, सबसे अधिक आबादी 4,14,526 मध्य प्रदेश के बैगा समुदाय की थी।

क्यों जरूरी है अलग से गणना?

सरकारी अधिकारियों का कहना है कि पीवीटीजी की सही संख्या और उनके सामाजिक-आर्थिक आंकड़े मिलने से योजनाओं के कार्यान्वयन में बड़ी खामियों को दूर किया जा सकेगा। खासकर स्वास्थ्य और शिक्षा जैसी योजनाओं को ज्यादा प्रभावी ढंग से लागू किया जा

सकेगा।

साथ ही, यह जानकारी यह समझने में भी मदद करेगी कि पीवीटीजी की पहचान के लिए तय किए गए मापदंड आज भी प्रासंगिक हैं या उनमें बदलाव की आवश्यकता है।

यह कदम न केवल जनजातीय समूहों की वास्तविक स्थिति को उजागर करेगा, बल्कि उन्हें मुख्यधारा में लाने और उनकी जीवन स्थितियों में सुधार की दिशा में सरकार को ठोस रणनीति बनाने में भी मदद करेगा। 11 की जनगणना में यह भी सामने आया कि देश के 13 पीवीटीजी की आबादी 1,000 से भी कम थी। इनमें अंडमान और निकोबार द्वीप समूह के जारवा, ओंगे, सेंटिनलीज़ और शॉपेन शामिल हैं। इसके अलावा उत्तराखंड के राजी, तमिलनाडु के कोटा, ओडिशा के बिरहोर, मध्य प्रदेश के कैमरा और बिहार के सावर, बिरहोर, बिरजिया, कोरवा, परहैया भी इस सूची में आते हैं।

सबसे कम आबादी वाले समूह सेंटिनलीज़ थे, जिनकी संख्या मात्र 15 दर्ज की गई थी। वहीं, सबसे अधिक आबादी 4,14,526 मध्य प्रदेश के बैगा समुदाय की थी।

क्यों जरूरी है अलग से गणना?

सरकारी अधिकारियों का कहना है कि पीवीटीजी की सही संख्या और उनके सामाजिक-आर्थिक आंकड़े मिलने से योजनाओं के कार्यान्वयन में बड़ी खामियों को दूर किया जा सकेगा। खासकर स्वास्थ्य और शिक्षा जैसी योजनाओं को ज्यादा प्रभावी ढंग से लागू किया जा सकेगा।

साथ ही, यह जानकारी यह समझने में भी मदद करेगी कि पीवीटीजी की पहचान के लिए तय किए गए मापदंड आज भी प्रासंगिक हैं या उनमें बदलाव की आवश्यकता है।

यह कदम न केवल जनजातीय समूहों की वास्तविक स्थिति को उजागर करेगा, बल्कि उन्हें मुख्यधारा में लाने और उनकी जीवन स्थितियों में सुधार की दिशा में सरकार को ठोस रणनीति बनाने में भी मदद करेगा।

एससी/एसटी एक्ट के तहत अग्रिम जमानत तभी दी जा सकती है जब प्रथम दृष्टया कोई मामला साबित न हो: सुप्रीम कोर्ट

न्यायालय ने कहा कि एससी/एसटी अधिनियम की धारा 18 के तहत अग्रिम जमानत पर रोक को इसके उद्देश्य के आलोक में समझा जाना चाहिए, जो एससी और एसटी को अपमान से बचाकर उनके सामाजिक-आर्थिक हितों की रक्षा करना है।

“समानता और न्याय”
पटियाला 05 सितम्बर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

सर्वोच्च न्यायालय ने हाल ही में फैसला सुनाया कि अनुसूचित जाति और अनुसूचित जनजाति (अत्याचार निवारण) अधिनियम, 1989 (एससी/एसटी अधिनियम) की धारा 18 स्पष्ट रूप से दंड प्रक्रिया संहिता (सीआरपीसी) की धारा 438 के आवेदन को बाहर करती है, जिससे अधिनियम के तहत अपराधों के आरोपी किसी भी व्यक्ति को अग्रिम जमानत देने पर पूर्ण प्रतिबंध लग जाता है [किरण बनाम राजकुमार जीवराज जैन एवं अन्य]।

हालांकि, भारत के मुख्य न्यायाधीश बीआर गवई और न्यायमूर्ति के विनोद चंद्रन तथा न्यायमूर्ति एनवी अंजारिया की पीठ ने स्पष्ट किया कि यह प्रतिबंध इस शर्त के साथ लागू होता है कि जहां अधिनियम की धारा 3 के तहत प्रथम दृष्टया कोई मामला नहीं बनता है और आरोप निराधार हैं, वहां न्यायालय के पास सीआरपीसी की धारा 438 के तहत अग्रिम जमानत देने का विवेकाधिकार है।

अदालत ने कहा, “अनुसूचित जाति और अनुसूचित जनजाति अधिनियम, 1989 की धारा 18 स्पष्ट भाषा के साथ धारा 438, सीआरपीसी की प्रयोज्यता को बाहर करती है। यह अनुसूचित जाति और अनुसूचित जनजाति अधिनियम के तहत अपराध करने के विशिष्ट आरोपों का सामना करने वाले व्यक्ति की

गिरफ्तारी के संबंध में पूर्ण रूप से अग्रिम जमानत देने पर रोक लगाती है। ऐसे आरोपी के लिए अग्रिम जमानत का लाभ समाप्त कर दिया जाता है। हालांकि, रोक की पूर्ण प्रकृति को पढ़ा जा सकता है और इसे एक शर्त के साथ लागू किया जाना चाहिए। किसी दिए गए मामले में जहां प्रथम दृष्टया यह पाया जाता है कि अधिनियम की धारा 3 के तहत अपराध नहीं किया गया है और ऐसे अपराध के कमीशन से संबंधित आरोप प्रथम दृष्टया योग्यता से रहित हैं, अदालत के पास संहिता की धारा 438 के तहत आरोपी को अग्रिम जमानत देने के विवेक का प्रयोग करने की गुंजाइश है।”

अदालत महाराष्ट्र के धाराशिव ज़िले में चुनाव के बाद हुई झड़प के दौरान एक दलित परिवार पर हमला करने और जातिवादी गालियाँ देने के आरोपी व्यक्ति को अग्रिम जमानत देने के बॉम्बे उच्च न्यायालय के आदेश के खिलाफ एक अपील पर सुनवाई कर रही थी।

यह मामला नवंबर 2024 में दर्ज एक प्राथमिकी (एफआईआर) से उत्पन्न हुआ था, जिसमें शिकायतकर्ता ने आरोप लगाया था कि आरोपी राजकुमार जीवराज जैन और अन्य ने उस पर और उसके परिवार पर लोहे की छड़ों से हमला किया, उसकी मांस छेड़छाड़ की और विधानसभा चुनाव में आरोपी के पसंदीदा उम्मीदवार के खिलाफ वोट देने के बाद उनके जाति नाम “मंगत्यानो” से उन्हें गालियाँ दीं।

निचली अदालत ने अग्रिम जमानत देने से इनकार कर दिया था, यह मानते हुए कि आरोप विशिष्ट थे, गवाहों के बयानों से समर्थित थे, और एससी/एसटी अधिनियम के तहत अपराधों का खुलासा करते थे। हालाँकि, उच्च न्यायालय ने अभियोजन पक्ष के बयान को “अतिरंजित” और राजनीति से प्रेरित बताते हुए अग्रिम जमानत दे दी।

इस आदेश से व्यथित होकर, शिकायतकर्ता ने सर्वोच्च न्यायालय का दरवाजा खटखटाया।

सर्वोच्च न्यायालय ने उच्च न्यायालय के फैसले को पलटते हुए कहा कि इस्तेमाल किए गए अपशब्द स्पष्ट रूप से जातिवादी थे, सार्वजनिक रूप से कहे गए थे और शिकायतकर्ता को उसकी जातिगत पहचान के कारण अपमानित करने के इरादे से कहे गए थे।

न्यायालय ने आगे कहा कि धारा 18 के तहत प्रतिबंधों को एससी/एसटी अधिनियम के उद्देश्य के आलोक में समझा जाना चाहिए, जिसका उद्देश्य

अनुसूचित जातियों और अनुसूचित जनजातियों के नागरिक अधिकारों की रक्षा करके और उन्हें अपमान, अपमान और उत्पीड़न से बचाकर उनके सामाजिक-आर्थिक हितों की रक्षा करना है।

न्यायालय ने कहा, “धारा 18 के प्रावधान अपने अंतिम विश्लेषण में, अधिनियम के मूल उद्देश्य को ही आगे बढ़ाते हैं। यह एक कठोर प्रावधान प्रतीत होता है, लेकिन यह सामाजिक न्याय प्राप्त करने और अनुसूचित जाति एवं अनुसूचित जनजाति समुदाय के लोगों को समाज के अन्य वर्गों के समान दर्जा सुनिश्चित करने के संवैधानिक विचार को रेखांकित करता है।”

तदनुसार, न्यायालय ने बॉम्बे उच्च न्यायालय के फैसले को रद्द कर दिया और अभियुक्त को दी गई जमानत रद्द कर दी। हालाँकि, न्यायालय ने स्पष्ट किया कि उसकी टिप्पणियाँ केवल प्रथम दृष्टया जमानत के मुद्दे तक ही सीमित थीं, और निर्देश दिया कि मुकदमा अपने गुण-दोष के आधार पर आगे बढ़े।

अपीलकर्ता की ओर से अधिवक्ता अमोल निर्मलकुमार सूर्यवंशी, अनंत आर देवकट्टे, दामिनी विश्वकर्मा, सृष्टि पांडे और बी धनंजय उपस्थित हुए।

प्रतिवादियों की ओर से अधिवक्ता दिलीप अन्नासाहेब तौर, अमोल विश्वासराव देशमुख, इरा महाजन, सिद्धार्थ धर्माधिकारी, आदित्य अनिरुद्ध पांडे और श्रीरंग बी वर्मा उपस्थित हुए।

ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਧਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਭ ਲਈ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੀਆਂ ਐਕੜਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ -ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮੁੱਚੇ ਮੰਸਾਹ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ, ਸਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਰਾਹ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਢਲੇ ਪੰਜ ‘ਪੰਚਸ਼ੀਲ’ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ‘**ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਮਾਧੀ**’ ਲੱਗ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

- ਆਹਿੰਸਾ**- ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ, ਹਰ ਇਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ
- ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ**- ਦੁਸਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ
- ਵਿਬਚਾਰ ਨਾਂ ਕਰਨਾ**- ਕੋਈ ਜਿਨਸੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਨਾਂ ਕਰਨਾ
- ਬੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ**- ਆਪਣੇ ਆਚਾਰ, ਵਿਚਾਰ, ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ
- ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ**- ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਮਨ ਦਾ ਦਸ਼ਾ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ, ਮਨ ਸੁੱਧ ਰਖਣਾ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਮਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”